

SCHAERSV O O R D E
SCHAERSVOORDE
COLLEGE NEEMT
CSPE AF IN
DERDE JAAR

Nog meer maatwerk voor leerlingen

Vmbo-leerlingen van het Christelijk College Schaersvoorde in de Achterhoek mochten afgelopen schooljaar al in leerjaar 3 centraal schriftelijk praktijkexamen (CSPE) doen. De ervaringen in de pilot zijn heel positief. Komend schooljaar wordt – met uitzondering van het profiel Zorg en Welzijn – het CSPE uitsluitend in leerjaar 3 afgenomen. Ewout Wessels, locatieleider Stationsplein in Aalten: “Op deze manier kunnen we onze leerlingen nog meer maatwerk bieden.”

“Wij zijn al een aantal jaar één van de pilotscholen in de vernieuwing van het vmbo. We wilden vanaf het begin dichtbij het vuur zitten, nieuwe dingen uitproberen en stappen zetten. Al vrij snel hadden we door dat in de vernieuwing een basis wordt aangeboden en dat er véél ruimte is voor verbreding en verdieping van het onderwijs op individueel niveau van de leerling. Dat sluit prima aan bij onze onderwijsvisie waarin wij al sinds jaren in leerjaar 3 en 4 ruimte bieden aan de individuele leerling om zijn eigen weg te kiezen. Het Schaersvoorde College is geen vmbo-school met een onderwijsvorm die leerlingen laat ontdekken en uitzoeken wat ze allemaal wel of niet zouden kunnen. Op het moment dat je hier in leerjaar 3 binnen komt, moet je eigenlijk je richting weten. Het snuffelen, zoeken en oriënteren, daarvan zeggen we dat we dat in leerjaar 2 voor elkaar moeten hebben. Als je in leerjaar 3 start heb je een richting! Wij vinden dat we het verkeerd hebben gedaan als je op het mbo ineens een andere richting kiest.

Met een sterk programma in leerjaar 2 – praktische profieloriëntatie – helpen we de leerlingen om de

juiste keuze te maken. In carrouselvorm maken de 2e-jaars leerlingen in de praktijklokalen van de bovenbouw eerst 5 weken lang kennis met de 5 profielen en daarna maken ze een keuze om 3 profielen verder uit te diepen. Ze krijgen dan bijna 50 uur oriëntatie in 3 van de 5 profielen. Als dat allemaal achter de rug is, maken ze een definitieve keuze voor het profiel waarmee ze verder willen.

Unieke visie

Onze visie is in Nederland redelijk uniek, dat weten we. Maar onze leerlingen doen het goed, hier en op het mbo. Ze vallen niet uit en switchen nauwelijks. We werken al jaren op deze manier. Het geeft veel ruimte om in leerjaar 3 en 4 meer buiten het leslokaal les te geven en veel aan praktijk te doen. Het is toch mooi dat in je vmbo-tijd, naast de basisvaardigheden die je er leert, ook nog aan verdieping en verbreding kunt doen in een interesseveld dat je leuk vindt. En dat in de veilige omgeving van het vmbo waarin leerlingen goed worden begeleid.

Ballast kwijt

Afgelopen schooljaar hebben we ook meegedaan aan

Ewout Wessels

de pilot om het CSPE in leerjaar 3 af te nemen. Want dat gaf ons de gelegenheid om leerlingen in leerjaar 4 veel meer te bieden in de keuzevakken. En dat past bij onze visie om maatwerk aan de leerling te bieden. In leerjaar 3 hebben de leerlingen zich in de 4 profielmodulen de basisvaardigheden eigen gemaakt, doen examen en kiezen hun vier keuzevakken. De ballast van het examen zijn ze kwijt. Ze kunnen vervolgens in leerjaar 4 via de keuzevakken een richting / leerroute binnen het profiel volgen waar echt hun interesse ligt. Ze kunnen verdiepen en versmallen.

“DE EXAMENS ZIJN GOED VERLOPEN”

De examens zijn goed verlopen. De vernieuwde examens waren uitgebreider dan in de oude examinering, er werden meer onderwerpen getoetst, het duurde dus ook langer. Leerlingen hadden beduidend meer tijd nodig om het examen te maken. Dat hebben ze goed gedaan. De slagingspercentages zijn hetzelfde zoals ze voorheen in leerjaar 4 waren. We hadden er ook vertrouwen in dat het goed zou gaan. De docenten hebben de lessen goed voorbereid en ingeschat of ze met de stof op tijd klaar zouden zijn voor het examen. Dat hebben we prima gered.

Spannend

Natuurlijk was het wel spannend. Als school vroegen we ons van te voren af: zijn de leerlingen examen-

vaardig? Zijn ze eraan toe? Dat is iets waar we wel meer aandacht aan moeten besteden hebben we gemerkt. Leerlingen geven terug dat ze het examen in het 3e jaar zo ineens toch wel spannend vinden. We moeten dus frequenter in het 3e jaar benoemen dat de leerlingen examen doen, maar het ook weer niet onnodig te zwaar maken. Ook de ouders vinden het spannend, hebben we gemerkt. We hebben voldoende gecommuniceerd, maar ouders herinneren zich vooral hun eigen schooltijd waarin je examen deed in het laatste jaar.

Volgend jaar hebben we – met uitzondering van Zorg en Welzijn – geen CSPE meer in leerjaar 4. Alleen nog maar in leerjaar 3! Zorg en Welzijn doet om organisatorische redenen nog niet mee; dit profiel heeft zo'n brede uitstroomrichting, het examen vraagt onder andere ook een groot aantal rollenspellen, dat er eerst op een goede manier invulling aan het profiel dient te worden gegeven voordat de leerlingen in leerjaar 3 examen kunnen doen. We verwachten dat we over 2 jaar zo ver zijn.

Meer onderwijstijd

Omdat we het CSPE aan het einde van het schooljaar afnemen, hebben onze leerlingen meer onderwijstijd en dat is echt een voordeel. Dat zagen we bij de afnames van het vernieuwde examen in leerjaar 3 en 4 in het profiel Economie en Ondernemen. Omdat E&O al in de pilot zat met het vernieuwde examen waren de examens in de leerjaren 3 en 4 identiek. De 3e-klassers hebben het beter gedaan dan de 4e-klassers. Volgens de docenten komt dat omdat de leerlingen in leerjaar 3 alle profielmodulen achter elkaar doen en het examen direct volgt na de lessen,

terwijl in leerjaar 4 de stof in een aantal opfrisweken voor het examen nog eens wordt opgehaald, maar de kennis toch wat meer blijkt weggezaakt. We streven ernaar om in de nabije toekomst meer regionale, eigen keuzevakken aan te bieden binnen een profiel. Dat betekent dat we nog inniger willen gaan samenwerken met het lokale bedrijfsleven om leren op de werkplek in een bedrijf verder uit te breiden zodat leerlingen er nog vaker delen van de keuzevakken kunnen doen. Daar zullen we ook andere scholen bij betrekken, omdat anders het aantal leerlingen daartoe ontoereikend is.

**“ONZE LEERLINGEN ZIJN
GEMOTIVEERD EN ZITTEN
MET PLEZIER OP SCHOOL”**

Tachtig procent van onze leerlingen stroomt van oudsher door naar één ROC in de regio en dat is het Graafschap College. Dat is heel praktisch, want de lijntjes zijn kort. Er is tussen de scholen en docenten veel overleg en afstemming, je kunt vaak een warme overdracht organiseren. De kans op uitval was al heel klein, omdat we werken zoals we werken. Onze leerlingen zijn gemotiveerd en hebben een goed beeld

van wat een richting inhoudt. Ik geloof dat ze met plezier op school zitten.

Prima aansluiting

De aansluiting tussen vmbo en mbo wordt nogal eens als problematisch ervaren. Dat is hier beslist niet het geval en dat komt, zoals gezegd, omdat de meeste leerlingen doorstromen naar één ROC. En omdat onze leerlingen op het vmbo goed kiezen en op het mbo bij de keuze blijven. Het mooiste zou zijn – en gelukkig gebeurt dat ook in sommige vakken – dat een leerling van Schaersvoorde naar het mbo gaat en in het eerste leerjaar hier en daar al een vrijstelling voor een vak heeft. Dat hij door het kiezen van een zorgvuldige leerroute al een voorsprong heeft opgebouwd.

Kansen

Wij zijn zeer te spreken over de vernieuwing in het vmbo. De profielen zijn veel meer toegespitst op wat er momenteel leeft in de maatschappij en op welke vakken en beroepen er komen. Dat is heel goed. De docenten en scholen die ik spreek zijn allemaal heel enthousiast. Ze zien kansen en zijn geïnspireerd om er mee verder te gaan. Landelijk heeft het vmbo nog altijd een beetje last van een slechte naam, maar het wordt minder. Met de vernieuwing, verwacht ik, zal ook het laatste restje negativiteit verdwijnen.”